

Jednoduché rampy zachrání životy tonoucích živočichů

24. 01. 2022 12:26

Zachránit tisíce obojživelníků a dalších zvířat pomůže nový projekt, který uvádí do praxe Liberecký kraj. Jeho smyslem je zabránit zbytečné smrti zvířat, která spadnou do požárních nádrží, jímek, betonových koupališť a jiných vodních nádrží a už se z nich nedokážou dostat ven a umírají. V některých obcích již byla opatření provedena a jsou funkční.

„V dnešní době to nemají obojživelníci vůbec jednoduché. Postihuje je čím dál více sucho, znečištění vod, intenzivní zemědělství či šířící se nemoci. Některá rizika neovlivníme, jiná však ano. Jedním z negativních vlivů jsou různé požární nádrže, jímky, betonová koupaliště a další místa, do kterých při jarní migraci obojživelníci, lákáni čím dál vzácnější vodou, padají,“ popisuje Václav Židek, radní pro životního prostředí a zemědělství.

Obojživelníci se ale po naklazení vajíček nedokážou po příkré stěně dostat ven a umírají vysílením, často včetně nově vylíhnuté generace, která také nemá, kudy nádrž opustit. *„Přicházíme tak naráz o dospělé jedince i jejich potomstvo. Mohou za to především kolmé betonové zdi bez jediné možnosti, kudy by žáby ale i další tonoucí živočichové opustili nádrž. Přitom stačí tak málo, aby byla nádrž bezpečná a zajištěná,“* vysvětluje Radomír Studený, odborný pracovník ochrany přírody Krajského úřadu Libereckého kraje.

Mapování těchto ekologických pastí se věnují pracovníci ochrany přírody Krajského úřadu Libereckého kraje, ve spolupráci s veřejností, už třetí rok. Ukazuje se, že problematických nádrží jsou v našem kraji stovky a jejich oběťmi mohou být až desetitisíce zvířat ročně.

Liberecký kraj přistoupil k provedení pilotních opatření. *„Pro okamžité a dlouhodobé zajištění nádrže zpravidla stačí podél stěny napevno umístit prkno tak, aby jej živočichové neminuli (prkno těsně doléhá ke stěně) a aby dovedlo živočichy až na bezpečný břeh – tedy nikoli do silnice nebo výběhu hladových slepic. U jiných nádrží stačí upravit kolmý okraj, vyskládat do rohu nádrže kameny nebo dobetonovat šikminu na schodech,“* popisuje Radomír Studený. Často to jsou jen kosmetické

úpravy nijak neomezující stávající využití. Trvanlivější a technicky náročnější řešení jsou výlezové rampy a rošty. Rampy a rošty může majitel v případě potřeby na čas odmontovat nebo sklápět, což je podstatné při péči (čištění) u koupališť nebo u hasičských nádrží.

První opatření na záchranu zvířat už mají například v Havlovicích, Bílé nebo Všelibicích. První čtyři sklopné výlezové rampy instalovala firma NaturaServis z Hradce Králové, která se dlouhodobě ochranou obojživelníků zabývá. Zajištěno proti tonutí je nyní 6 nádrží, kromě ramp jsou postaveny i výlezové rošty. Došlo také na dobetonování šikmé plochy na schodech koupaliště ve Všelibicích a úpravu hrany požární nádrže v Havlovicích. *„Například v obci Bílá, místní části Hradčany, již po půl hodině od instalace rampy vylezl k překvapeným montérům čolek obecný. Příště to může být příliš zvědavá veverka, kočka, ježek nebo pták. I to jsou zvířata, která ve vodě tonou,“* doplňuje Radomír Studený. Radní Václav Židek k tomu dodává: *„Velmi děkuji obcím, které se zodpovědně zapojily do zajištění nádrží, ať už svépomocí nebo ve spolupráci s Libereckým krajem. A vyzývám další, ať neváhají a zapojí se. Rádi jim poradíme.“*

Zajistit nádrž, která každodenně doslova polyká všechny živé tvory, kteří do ní spadnou, je jedinou správnou volbou. Nově proto Liberecký kraj podporuje zajištění nádrží z dotačního fondu Libereckého kraje. Na rampy a rošty může žadatel obdržet 70 % z jejich ceny. K tomu je potřeba přiložit souhlas vlastníka nádrže. Příjem žádostí proběhne od 1. do 28. února 2022, podmínky jsou uvedeny ve vyhlášení programu 8.2 Podpora ochrany přírody a krajiny. Konzultace k návrhu vhodného opatření pro konkrétní nádrž a k podání žádosti poskytuje Lenka Lánská, pracovnice odboru životního prostředí a zemědělství, lenka.lanska@kraj-lbc.cz, 728 045 399.

Pracovníci krajského úřadu také připravuje ve spolupráci s firmou NaturaServis vydání brožury s názornými návody k zajištění problémových nádrží.